

Ukoliko problem kolektora rudnika bakra "Veliki Krivelj" kod Bora uskoro ne bude rešen, moglo bi doći do međunarodne ekološke katastrofe neprocenjivih razmera, navode čelnici gradova istočne Srbije koji strahuju da bi otpadne vode pune toksičnih materija ugorzile priobalja Dunava sve do Crnog mora.

"Problem kolektora nad Zaječarom visi kao Damoklov mač, jer, ako bi došlo do njegovog pucanja, Zaječar bi bio izložen ekološkoj katastrofi, a samim tim i životi više od 50 hiljada stanovnika ovog grada", kazao je gradonačelnik Boško Ničić.

On je ogorčen što se taj problem do sada nije rešio, i podseća da je Svetska banka pod najpovoljnijim uslovima još 2010. godine dala kredit od 31 milion dolara za izgradnju kolektora, ali do realizacije nikada nije došlo.

Vladimir Veličković, predsednik opštine Negotin, kaže da se izgradnjom novog kolektora u RTB-u Bor eliminiše ekološki akcident koji bi trajno uništio više hiljada hektara obradivog zemljišta uz Dunav.

"Ako bi došlo do pucanja kolektora, hiljade i hiljade hektara obradivog zemljišta u okolini Negotina bilo bi trajno uništeno", kazao je Veličković.

On je naglasio i da je opština Negotin spremna da, u okviru svojih mogućnosti i ovlašćenja, pruži svu neophodnu pomoć realizaciji tog projekta.

Sadašnji kolektor, koji je zapravo tunel otpadnih voda koje sadrže nekoliko miliona kubika otrovnih materija, među kojima su arsen, živa, nikl i drugi teški metali, prostire se ispod jalovišta rudnika bakra "Veliki Krivelj" i nalazi se u jako lošem stanju i preocene su da bi njegovim pucanjem toksične materije vrlo brzo širile ka reci Timok, a potom i ka Dunavu. Stručnjaci upozoravaju da su na kolektoru primećena značajna oštećenja, te da bi usled velikih kiša moglo doći do proboja brane i izlivanja flotacijske jalovine, što bi izazvalo ekološku katastrofu.

Kolektor je izgrađen osamdesetih godina kada i rudnik bakra Veliki Krivelj iz sastava RTB-a, i prostire se kroz "naktivna polja" tog preduzeća.

Vlasnik kolektora je država

Prema podacima Instituta za rudarstvo i metalurgiju, vlasnik kolektora je država, ali je ustupljen na korišćenje tom Institutu koji je pri izradi nikada realizovanog projekta novog kolektora kreditom Svetske banke pružao logistiku, monitoring i kontrolu.

Izvršni direktor Instituta Borivoje Stojadinović podseća da je održavanje kolektora-tunela po njegovoj izgradnji preuzeo RTB Bor, koji je u te namene do sada uložio značajna sredstva.

On procenjuje da se zbog stanja kolektora mora izgraditi novi, koji će biti bezbedan, i koji će Kriveljsku reku bezbedno sprovoditi do Timoka i dalje ka Dunavu.

"Veoma je važno da se novi kolektor što pre uradi, jer bi njegovo pucanje izazvalo veliki

ekološki međunarodni akcident nesagledivih razmera. To je i razlog zašto se ušlo u njegovu izgradnju i dobro je da je država ove godine namenila novac u budžetu za to”, kazao je Stojadinović.

Generalni direktor RTB-a Bor Blagoje Spaskovski, izjavio je nedavno da mu je žao što nisu povučena sredstva Svetske banke namenjene za završetak tog posla.

Kako su nedavno pisale Večernje novosti, Ministarstvo rudarstva je u naredne dve godine opredelilo milijardu dinara za izgradnju novog kolektora za prihvatanje i odvod otpadnih voda iz RTB.

Godine 2010. bio je postignut dogovor da se kreditom SB od 30,9 miliona dolara, sanira ovaj kolektor ali se bez valjanog razloga od tog posla - odustalo, a SB je povukla ugovor o zajmu za Bor 2014. godine.

Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine, saopštilo je u to vreme, da su oni, u okviru svojih nadležnosti, učinili sve što je potrebno na pripremi novog investicionog projekta izgradnje kolektora otpadnih voda u Boru, i to prema procedurama SB.

“Umesto da se kredit od 30,9 miliona dolara, koji je odobrila SB, iskoristi za izgradnju novog kolektora u RTB Bor, mi smo potrošili gotovo isto toliko novca za hitne popravke starog tunela”, saopšteno je tada iz Ministarstva energetika.

Tada je naglašeno i da novac iz kredita SB namenjen izgradnji novog kolektora nije mogao biti ni povučen, niti korišćen za sanaciju starog, jer stari kolektor nije predmet kreditiranja. Nedavna odluka Vlade Srbije da se opredeli milijardu dinara, ističu lokalne vlasti u istočnoj Srbiji, dala je nadu da će problem biti rešen.

Gradonačelnik Zaječara Boško Ničić zadovoljan je što je Vlada prepoznala problem dotrajalog kolektora i opredelila potrebna sredstva za njegovo rešavanje.

Zadovoljan je i Aleksandar Milikić, predsednik opštine Bor, koji je najavio i da će ta opština uložiti 33 miliona dinara za rešavanje problema komunalnih otpadnih voda. “Lokalnim budžetom je predviđeno 26 miliona dinara za izradu projekta i utvrđivanje činjeničnog stanja i kolektora Borske reke”, kazao je Milikić.

On naglašava i da je budžetom opredeljeno i dodatnih sedam miliona dinara za te namene, kada je u pitanju reka koja protiče kroz selo Brestovac.

Izvor: n1info